

**ENTREVISTA A L'ESCRITORA DJAÏLI AMADOU AMAL:
UN ACTIVISME DERIVAT DE L'ESCRITURA**

Crèdits: Joel Saget - AFP

"Si es vol que les dones surtin del procés patriarcal que les tanca en opcions que no han triat, l'educació és el factor decisiu per a ajudar-les a donar suport a les seves pròpies opcions de vida, gràcies a això prenen consciència que són les úniques propietàries de la seva vida i que ningú té dret a imposar-los semblant violència." Djaïli Amadou Amal.

Una mica sobre Djaïli Amadou Amal

Djaïli Amadou Amal és una activista feminista i escriptora camerunesa. És filla de pare camerunès i de mare egípcia.

Casada als 17 anys en el marc d'un matrimoni forçat, ha conegut el que fa difícil la vida de les dones del Sahel. El 1998, Djaïli Amadou Amal aconsegueix deixar al seu marit després de cinc anys de vida en comú. Deu anys

després, Djaili contrau novament matrimoni on és víctima de maltractament. En el moment de la ruptura, aquest segresta les seves dues filles per a castigar-la.

Djaili Amadou Amal no es rendeix. La que somiava a ser periodista treballa gràcies als seus estudis en administració d'empreses, es compra un ordinador, una taula, una cadira i comença a escriure. La seva primera novel·la "Walaande, l'art de compartir un marit", publicada en 2010, li confereix una fama immediata. Després de la seva publicació obté el premi de la Fundació Príncep de Claus a Amsterdam, la qual cosa li va permetre que la seva obra fos traduïda a l'àrab i difosa als països del Magreb i de l'Orient Mitjà.

La seva segona novel·la, "Mistiriijo, la devoradora d'ànimes", publicada el 2013, confirma el talent de l'escriptora. La seva tercera novel·la, "Munyal, les llàgrimes de la paciència", apareix el setembre de 2017, classificant-se definitivament entre els valors segurs de la literatura africana.

El març de 2019, l'obra consagra a l'escriptora guardonada amb el Premi de la Premsa Panafricana de literatura 2019, que li és atorgat en el saló Paris Livre. Dos mesos més tard, guanya el primer Premi Orange del Llibre a Àfrica.

L'escriptora signa la seva entrada en l'editorial francesa Anne Carrière/Emmanuelle Collas, que la pública des de 2020. El setembre de 2002 publica "Els Impatients", amb la qual guanya el Premi Goncourt dels Estudiants 2020.

L'obra "Els impatients" Djaili Amadou Amal, explica la difícil situació de les dones a Camerun, denunciant la violència quotidiana que sofreixen aquestes dones i la poligàmia existent en aquest país.

UN ACTIVISME DERIVAT DE L'ESCRITURA

L'any 2012 decideix crear l'associació «Femmes du Sahel» que té per objectiu treballar per l'educació i el desenvolupament de la dona en el nord de Camerun. En particular, duu a terme activitats de promoció de l'educació de la dona i la nena, de sensibilització contra el matrimoni precoç i forçat i tota forma de violència contra la dona.

ENTREVISTA A DJAILI AMADOU AMAL

1) A més de ser escriptora, també és militant, i en 2012 va crear l'Associació "*Femmes *du Sahel", Associació que té per Objectiu treballar a favor de l'educació i el Desenvolupament i lluitar, en particular, contra el matrimoni forçat i precoç i la Violència contra les Dones. Què li va motivar a lluitar contra aquestes pràctiques? D'altra banda, la seva lluita es difon també a través de la literatura, ha redactat Quatre Relats: què Tenen en comú? Què li va fer escriure?

El meu compromís social deriva del meu compromís com a escriptora. Arran de la publicació de la meva primera novel·la el 2010, vaig fundar l'associació «Femmes du Sahel» que treballa per l'educació de la nena i el desenvolupament de la dona al Sahel camerunès. Aquesta evolució ha estat natural en la mesura en què la meva primera novel·la, com totes les meves altres novel·les finalment, tracta de qüestions de discriminació fetes a la dona. Aquest és el fil conductor del meu compromís intel·lectual i militant al servei de la dona. La temàtica de la violència contra les dones és, per tant, essencial en els meus textos, cristal·litza, per dir-ho així, la meva convicció d'escriptora.

Vaig tenir l'oportunitat de llegir des de petita i això va fer adonar-me que el que succeïa al meu la voltant no era normal. D'observadora, ràpidament em vaig convertir en víctima d'ella. Tot això i contra tot pronòstic, m'ha portat a ser l'escriptora i activista feminista que ara sóc.

2) La seva novel·la "Els impacientes" relata la història de dos matrimonis forçats. Pot explicar-nos en primer lloc com es desenvolupa el procediment de matrimoni forçat segons la tradició camerunesa? Vostè utilitza el terme "matrimoni de persuasió", pot explicar-nos de què es tracta? Què diu la Llei local sobre aquest tema?

No existeix un procediment pròpiament dit, en la mesura que el Camerun compta amb moltes tradicions i ètnies. El relat de la meua novel·la «Els Impacientes» es desenvolupa en la societat peule del Nord del Camerun, una regió dominada per la cultura saheliana. Aquí, el matrimoni forçat és subtil, ja sigui per xantatge emocional, ja sigui per persuasió. Es convenç a la filla que és pel seu propi bé, és la millor opció per a ella. Ha d'escoltar els seus pares que saben millor que ella el que és útil i just per a ella, per al seu futur. Ha d'acceptar, en cas contrari significaria que no estima als seus pares, no els obeeix! En aquest punt, com poden veure, no es tracta de detenir a la jove, com succeeix en les pel·lícules dolentes, i portar-la en *manu militari* a la llar del seu pretendent. La llei camerunesa preveu una pena de cinc anys de presó i una multa de 25.000 a 1.000.000 francs CFA (38 a 1.525 euros), però la realitat és molt diferent.

3) Pot parlar-nos d'aquest sistema de "jerarquia" que relata en el seu llibre? És vàlida tant entre les esposes com entre els homes/dones/nens?

Probablement una qüestió africana! Un dels criteris de la jerarquització, sens dubte el més antic que hi ha, és l'edat. Un jove se sotmet als seus majors! Una núvia que troba una primera esposa en una concessió se sotmet a aquesta última, que és la *daada saré*, mare de la casa.

4) Finalment, de manera més global, pensa vostè que hi ha esperança de poder canviar aquest sistema patriarcal? Creu vostè que aquesta pràctica es deu a la presència d'un buit jurídic, a una influència cultural massa arrelada en la societat o a la pressió dels dictats religiosos? En la seva opinió, com podria produir-se un canvi (ajuda internacional, regulació legislativa interna)?

No crec que es tracti aquí d'un buit jurídic. Existeixen lleis. Encara que és necessari revisar-les i esmenar-les, adaptar-les, és important assenyalar que la situació de la dona en les nostres societats es veu més afectada per la falta de rigor en l'aplicació d'aquestes lleis existents. El canvi és inevitable, en principi. Però aquest canvi ha de ser el que volem i busquem. Una societat humana en la qual la dona exerceixi el paper principal que li correspon, actora de la societat i disposada, en perfecta complementarietat social amb l'home i que gaudi dels mateixos drets que ell. La lluita per aquest canvi és necessàriament el producte dels esforços conjunts i decidits dels intel·lectuals compromesos amb les causes corresponents, dels militants feministes, de

les institucions internacionals i, per descomptat, dels Estats. Un dels factors clau d'aquest canvi és, per descomptat, l'educació de les nenes. Com més gran sigui l'educació de les nenes, menor serà la seva propensió per a sotmetre's, per exemple, al matrimoni forçat o a acceptar pràctiques que se'ls imposen i que no tenen en compte les seves aspiracions d'un futur emancipat i autònom.

*Entrevista Realitzada per Inés APAT, equip de
Drets de les Dones - Fuente de Vida*

Publicat per:

Via Laietana, 51, entlo.3ª. 08003 Barcelona
Tels.: 93 301 39 90 – (31 98) Fax: 93 317 57 68

e-mail: info@anue.org

Amb el suport de:

Generalitat de Catalunya
Institut Català de les Dones